

Informasjonsnotat/orientering

Frå:

Rådmannen

Status bemanning og sjukefråvær - Pleie og omsorg

Saknr/Journalnr

20/25/23/8394//EO

Arkivkode

FE-033, TI-&29

Dato:

24.08.2023

Bakgrunn

På bakgrunn av politiske spørsmål og diskusjon/ debatt kring kommunen si bemanning og sjukefråvær innan Pleie og omsorg legg rådmannen fram eit notat til formannskap og kommunestyre. Notatet er meint å svare ut på ein nøktern og faktabasert måte som er opplysende. Dette vert gjort gjennom vurderingar av samanliknande tal som gjev informasjon om Samnanger kommune.

Fyrst er det ein meir innleiande og meir generell del som går på både bemanning og sjukefråvær innan pleie og omsorg. Deretter vert det gjort greie for bemanning, og så sjukefråvær.

Til sist i notatet er det ei konkluderande oppsummering.

Innleiing

Samnangerheimen

Samnangerheimen har pr i dag 3 opne avdelingar med bemanning. I tillegg vert «95-bygget» ekstrabemannad dersom det er behov for det. Avdeling nr 1 og nr 2 heng saman, er i same korridor og ligg i 1 etasje. Dei ligg over den stengde delen av «95- bygget». Avdeling 3 ligg rett innanfor hovudinngangen til Samnangerheimen.

Samla rommar avdelingane på Samnanger heimen 25 pasientar (8+8+9).

2 av romma er sett av til avlastningsopphald.

Heimetenesta

I heimetenesta er det pr mai 2023 98 brukarar. Desse brukarane hadde 671 vedtakstimar i månaden totalt, og dette vart det levert 2 060 oppdrag på. Bemanninga ved heimetenesta har vore god, og i lengre periodar har ein av dei som jobbar i heimetenesta også hjelp til og arbeidd inne på Samnangerheimen. Dette er grunna i at det ikkje har vore fullt opp med pasientar på listene i heimesjukepleia. Det som vert definert som praktisk bistand, til dømes i form av heimehjelp, er ikkje medrekna i tala over, og kjem i tillegg.

Generelle problemstillingar

Den nasjonale diskusjonen kring korleis ein skal bemanne innan pleie og omsorg har vore eit tema nasjonalt i fleire år, og dette er eit stadig meir aktuelt tema. Dette skuldast i fyrste rekkje ein

demografisk utvikling som viser fleire eldre og færre barn, og med det mangel på helsefagpersonell. Dette er ein problematikk som er aktuell for alle kommunar, og Samnanger må ta dette inn over seg. Dette på trass av at det er eit faktum at Samnanger kommune pr i dag ikkje har mangel på verken sjukepleiarar eller helsefagarbeidarar.

Når det gjeld langtidsjukefråvær er dette størst innan pleie og omsorg. Statistikkar og forskning peikar på at dette sjukefråværet i stor grad gjeld muskel og skjelett. Dette er også gjeldande for Samnanger kommune og pleie og omsorg. Det er vanskeleg å finna støtte i forskning og statistikk for at høgare bemanning samsvarer direkte med lågare sjukefråvær, men andre relevante spørsmål som må svarast ut når ein ser på nemnde samanheng er følgjande;

- Kor mange tilsette kan vera med i eit tungt stell? Vil det vidare hjelpe med fleire hender i same arbeid?
- Vert hjelpemiddel nytta fullt ut for å få mest mogleg avlastning ? (eksempelvis heis eller anna teknologi).
- Er opplæringa når det gjeld rett bruk av kroppen tilstrekkeleg ?
- Kan ein ved tunge løft belasta musklar og skjelett mindre ved ein annan bruk ?

Sjukefråvær

Tabell sjukefråvær

Under er ein tabell som syner det faktiske sjukefråværet ved Pleie og omsorg. Tala i tabellen gjev utviklinga i sjukefråværet i pleie og omsorg frå og med 2015 til og med 2023. I kolonne nr 4 er det gjeve eit totalt sjukefråvær for Pleie og omsorg for det einskilde år mellom 2020 og 2023.

År	Sjukeheim	Heimetjenester	Tenester til funksjonshemma	Totalt PLO	Merknad
2015	7,38	11,13	9,12		
2016	10,34	14,43	7,04		
2017	9,0	10,89	3,34		
2018	8,18	11,62	1,59		
2019	8,10	11,62	7,77		
2020	10	12,4	4,87	9,79	Tal frå mai-des 2020
Korttid	2,49	3,54	2,75	2,86	
Langtid	7,51	8,86	2,12	6,94	

År	Sjukeheim	Heimetjenester	Tenester til funksjonshemma	Totalt PLO	Merknad
2021	8,14	13,35	1,43	8,33	
Korttid	2,3	2,29	1,21	2,06	
Langtid	5,84	11,06	0,23	6,26	
2022	9,68	17,58	9,2	12,10	
Korttid	3,31	3,5	3,63	3,44	
Langtid	6,37	14,08	5,57	8,66	
2023	9,58	16,64	6,5	8,53	Tom mai-23
Korttid	2,24	2,33	2,27	3,61	
Langtid	7,34	14,31	4,43	4,92	

Kommentarar til sjukefråværet

Sjukefråvær er både komplekst og har mangfaldige årsaksforklaringar, men dersom ein ser på det totale sjukefråværet frå og med 2015 til og med mai 2023, så ligg det relativt stabilt. Det er eit høgare utslag av sjukefråvær totalt sett for 2022, men delar av dette skuldast pandemi, og det faktum at tilsette vart halde i karantene i frykt for å smitta pasientar, brukarar og andre tilsette.

Dersom ein går vidare inn i tala for perioden 2015 til mai 2023, så ligg tala relativt stabilt og det er vanskeleg å sjå noko tydeleg trend verken når det gjeld kortidssjukefråvær, langtidssjukefråvær eller det totale sjukefråværet for pleie og omsorg.

Bemanning

Pleiefaktor og bemanningsfaktor

Dei viktigaste nøkkeltala for kommunane i Norge for å vurdere bemanningsnivået innan pleie og omsorg er pleiefaktor og bemanningsfaktor.

Pleiefaktor dreier seg om tal på årsverk på institusjonane. Det er viktig at pleiefaktor ikkje inkluderer administrative ressursar eller leiing. For å få fram denne faktoren deler ein årsverk på tal institusjonsplassar. Bemanningsfaktor er vanleg å bruke innan heimetenesta, og er også tal på årsverk, ekskludert administrasjon og leiing delt på tal på plassar i heimetenesta. Ikkje alle kommunar nyttar pleiefaktor og bemanningsfaktor, men dei er dei mest vanlege og gjev gode indikasjonar på om ein kommune har låg eller høg bemanning.

Samnanger sin bemanning opp mot andre kommunar

Dersom ein tek tal på årsverk som jobbar i pleie på Samnangerheimen og delar på tal på plassar (25) får ein pleiefaktor på 1,17. I tillegg til dette talet og denne bemanninga har Samnangerheimen i tillegg ein fagsjukepleiar som er tilsett i 100 % stilling

I heimesjukepleia er status slik at dersom ein tek tal på årsverk som jobbar ute i heimesjukepleia og delar på tal brukarar får ein bemanningsfaktoren 0,2. Heimetenesta har i tillegg til dette talet og denne bemanninga ein fagsjukepleiar i 100% stilling, og demenssjukepleiar i 60% stilling.

Pleiefaktoren og bemanningsfaktoren til Samnanger kommune er identifisert gjennom eit samarbeid mellom Samnanger kommune og ein tredjepart - PWC. Dette er gjort fordi Samnanger kommune har fungert som ein referansekommune for Aukra kommune i sistnemnde kommune sin gjennomgang av pleie og omsorg våren og sommaren 2023. Denne gjennomgangen synte at Aukra kommune har ein pleiefaktor på 1,19 i institusjon og bemanningsfaktor på 0,18 i heimesjukepleia.

Vidare har Samnanger kommune freista å få informasjon frå andre, og i fyrste rekkje, omkringliggande kommunar for å få eit samanlikningsgrunnlag når det gjeld pleiefaktor og bemanning i institusjon. Følgjande tal er henta inn:

Osterøy kommune

Osterøy kommune har i dag ein pleiefaktor på 1,02.

Bjørnafjorden kommune

Vi har enno ikkje fått tal for 2023, men tala for 2022 syner ein pleiefaktor på 1,04 for Luranetunet på 1,04 og 1,05 for Fusa bu og behandlingssenter på 1,05. Etter ein gjennomgang PWC hadde i Bjørnafjorden kommune, vart det gjort framlegg om at pleiefaktoren i kommunen kunne reduserast til 0,9. Dette er gjort kjend både for politikarar og til innbyggjarane gjennom lokalmedia.

Kvam herad

Status for Kvam herad er følgjande pleiefaktorar:

- Øysteseheimen 0,86
- Toloheimen 1,0

Andre tal på pleiefaktor

Det er tilgjengeleg ytterlegare tal på pleiefaktor og bemanningsfaktor for andre kommunar. Ålesund kommune ein pleiefaktor på 1,18. Oslo kommune har ein veiledande pleiefaktor på 0,88. SINTEF har publisert ein studie som har undersøkt pleiefaktoren ved 29 sjukeheimar i Norge. Den gjennomsnittlege pleiefaktoren for desse sjukeheimane var på 0,79.

Nærliggande kommunar som ikkje har svart, Vaksdal, har ikkje svara grunna kort svarfrist, og dersom det er mogleg vil administrasjonen formidla svara frå munnleg i formannskapsmøtet 31. august 2023.

Oppsummering

Rådmannen vil byrje med å peike på det årlege kommunebarometeret, og resultata som kjem fram der. For 2022 kjem Samnanger ut som kommune nr 50 av alle 356 kommunar i Norge. Pleie og omsorg i Samnanger kommune får med det gode resultat.

For dei konkrete problemstillingane i notatet har rådmannen summert opp eit omfattande grunnlag med informasjon og tal som syner at Samnanger kjem godt ut. Det gjer at det går an å stadfeste at bemanninga ved Pleie og omsorg i Samnanger er god, og på eit høgt nivå. Samnanger har ein høgare bemanning enn kommunane vi har fått tal på.

Det vil difor vidare vera særst vanskeleg å identifisere klåre samanhengar mellom eit for lågt bemanningsnivå og graden av sjukefråvær.